

अनुपादेयमेवोपादेयतयागृह्णातीतिप्रक्रमसाजात्यादुत्तरश्लोकचतुर्थपादंप्रथमंव्याचष्टे कचित्सकृदिति कचिदातपोदकनिभानित्यत्रमिथ्याविषयेषुलंपटत्वमुक्तम् निवासतोयेत्यत्रतदर्जनप्रयासउक्तः अत्रतुबाधितेष्वपिपुनःप्रवृत्तिरुच्यतेइत्यपौनरुक्त्यम् स्वयमेवसकृदवगतंविषयाणां वैतथ्यंविफलत्वंयेनपराभिध्यानेनदेहाभिनिवेशेनविभ्रंशितास्मृतिर्यस्य तथैवविभ्रंशितयास्मृत्यास्मृतिभ्रंशादेवेत्यर्थः ॥ १० ॥ अदृश्यझिल्लीस्वनेत्येतद्व्याचष्टे कचिदुलूकेति अतिपरुषोरभसउत्साहस्तेनाटोपःसंभ्रमोयथाभवत्येवं रिपूणांराजकुलस्यचनिर्भर्त्सितेनअतिव्यथितंकर्णमूलं हृदयंचयस्य ॥ ११ ॥ अपुण्यदृक्षानित्येतद्व्याचष्टे सयदेति दुग्धमुपभुक्तपूर्वसुकृतंयेन तदाकारस्करोविषतिंदुःतत्प्रमुखाः येऽपुण्यद्रुमास्तथा विधालताश्च विषोदपानाश्चविषकूपाः तत्तुल्यान्दृष्टादृष्टप्रयोजनशून्यथनान् ॥ १२ ॥ कचिद्वितोयाःसरितइत्येतद्व्याचष्टे एकदाकचिदसतांप्रसं

कचित्सकृदवगतविषयवैतथ्यःस्वयंपराभिध्यानेनविभ्रंशितस्मृतिस्तथैवमरीचिनोयप्रायांस्तानेवाभिधावति ॥ १० ॥ कचिदुलूकझिल्लीस्वनवदतिपरुषरभसाटोपंप्रत्यक्षंपरोऽक्षंवारिपुराजकुलनिर्भर्त्सितेनातिव्यथितकर्णमूलहृदयः ॥ ११ ॥ सयदादुग्धपूर्वसुकृतस्तदाकारस्करकाकतुंडाद्यपुण्यद्रुमलताविषोदपानवदुभयार्थशून्यद्रविणान्जीवन्मृतान्स्वयंजीवन्धियमाणउपधावति ॥ १२ ॥ एकदाऽसत्प्रसंगान्निरुतमतिर्व्युदकस्रोतःस्खलनवदुभयतोऽपिदुःखदंपाखंडमभियाति ॥ १३ ॥ यदातुपरबाधयांऽधआत्मनेनोपनमतितदाहिपितृपुत्रबर्हिष्मतः पितृपुत्रान्वाखलुभक्षयति ॥ १४ ॥ कचिदासाद्यगृहंदाववस्त्रियार्थविधुरमसुखोदकेशोकाग्निनादह्यमानोभृशंनिर्वेदमुपगच्छति ॥ १५ ॥ कचित्कालविषमितराजकुलरक्षसाऽपहतप्रियतमधनासुःप्रमृतकइवविगतजीवलक्षणआस्ते ॥ १६ ॥

गातृनिकृतावंचितामतिर्यस्यसः निरुदकनदीगर्तपातेयथासद्यः

शिरःस्फुटति पश्चादपितद्वेदनाऽनुवर्तते एवमिहपरत्रचदुःखदम् ॥ १३ ॥ परस्परंचालषतेनिरंधइत्येतद्व्याचष्टे यदात्विति अंधःअन्नंनोपनमतिनोपतिष्ठतिपितृपुत्राणांबर्हिः कुशः तद्वतः पितुःपुत्राणांवाकुशादितृणमात्रमपियेषुपश्यति तान्भक्षयतिबाधतइत्यर्थः पितृपुत्रबर्हिष्ठानितितुपाठः सुगमः ॥ १४ ॥ आसाद्यदावमित्येतद्व्याचष्टे कचिदासाद्येति ॥ १५ ॥ कचयक्षैर्हतासुरित्येतद्व्याचष्टे कचित्कालेनविषमितंप्रतिकूलतांनीतंयद्राजकुलंतदेवरक्षः तेनअपहृताः प्रियतमधनरूपाःअसवोयस्य विगतानिजीवलक्षणानिहर्षादीनियस्य शूरैर्हृतस्वइत्यप्यनेनैवव्याख्यातम् ॥ १६ ॥